Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003002

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-06-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Харківської державної академії фізичної культури № 206 від 14 вересня 2026 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Санін Михайло Юрійович
2. Mykhailo Sanin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 017

Назва наукової спеціальності: Фізична культура і спорт

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фізична культура і спорт

Дата захисту: 26-08-2026

Спеціальність за освітою: Галузеве машинобудування

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: ------, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15121

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.29.19, 77.03.15

Тема дисертації:

1. Профілактика та корекція функціональних порушень кардіореспіраторної системи волейболістів другого періоду зрілого віку

2. Prevention and correction of functional disorders of the cardiorespiratory system of volleyball players of the second period of mature age

Реферат/анотація:

1. Мета дослідження п теоретично обґрунтувати та практично визначити ефективність фізкультурно-спортивної реабілітації із застосуванням засобів волейболу для покращення функціонального стану кардіореспіраторної системи та підвищення рівня фізичної працездатності у чоловіків другого періоду зрілого віку. Завдання дослідження: 1. Провести теоретичний аналіз сучасних наукових джерел щодо факторів ризику, механізмів розвитку та профілактики функціональних порушень кардіореспіраторної системи у волейболістів другого періоду зрілого віку. 2. Дослідити особливості впливу занять на функціональний стан серцево-судинної та дихальної систем у волейболістів-аматорів 42–54 років. 3. Розробити та обґрунтувати комплексну програму, спрямовану на корекцію та профілактику функціональних порушень кардіореспіраторної системи у волейболістів-аматорів 42–54 років. 4. Експериментально перевірити вплив запропонованої програми на показники кардіореспіраторної системи та фізичної

працездатності волейболістів-аматорів 42–54 років. Об'єкт дослідження: фізкультурно-спортивна реабілітація при функціональних порушеннях кардіореспіраторної системи. Предмет дослідження: комплексна програма спортивної підготовки волейболістів-аматорів другого періоду зрілого віку. Методи дослідження: узагальнюючий аналіз даних спеціальної науково-методичної літератури; емпіричні методи, а саме анкетування за методикою за А. З. Запісочного (оцінка факторів ризику серцево-судинних захворювань). Морфофункціональні методи дослідження (вимірювання зросту, ваги тіла, розрахунок індексу Кетле, екскурсії грудної клітки). Для оцінки стану функції серцево-судинної системи застосовували пульсометрію, артеріальну тонометрію, спірометрію. Гіпоксичні проби (Штанге та Генчі) з метою оцінки адаптації до гіпоксії і гіпоксемії. З метою визначення функціональних можливостей дихальної системи та аеробної продуктивності розраховували життєвий індекс (ЖІ). Для визначення адаптаційного потенціалу системи кровообігу та ступеня напруження механізмів регуляції серцево-судинної системи застосовували методику Р. М. Баєвського. Для вивчення реакції ССС на фізичне навантаження використовували метод додаткового навантаження - тренд-аналіз (Кару Т. Е.) з навантаженням – 30 сходжень на сходинку. Метод педагогічного експерименту проводили у вигляді констатуючого та формувального. Математична обробка числових даних проводилась за допомогою методів варіаційної статистики. Вперше науково обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність комплексної програми корекції і профілактики функціональних порушень кардіореспіраторної системи у чоловіків другого періоду зрілого віку, які займаються волейболом, із поєднанням ігрових навантажень, дихальних вправ та засобів відновлення з урахуванням індивідуальних функціональних можливостей організму. Вперше встановлено особливості змін показників гемодинаміки, функції зовнішнього дихання та фізичної працездатності під впливом корекційно-реабілітаційної програми, що проявляються у підвищенні економічності серцево-судинної діяльності, покращенні вентиляційних показників та зростанні переносимості фізичного навантаження. Удосконалено науково-методичні підходи до побудови програм фізкультурно-спортивної реабілітації для осіб другого періоду зрілого віку, які займаються ігровими видами спорту, шляхом інтеграції засобів різної спрямованості (аеробної, анаеробної, дихальної та відновної) з урахуванням показників функціонального стану кардіореспіраторної системи та індивідуальної реакції на фізичне навантаження. Набуло подальшого розвитку положення щодо використання волейболу як ефективного засобу профілактики серцево-судинних захворювань та підвищення функціональних резервів організму у чоловіків другого періоду зрілого віку, зокрема в аспекті оптимізації співвідношення інтенсивності та обсягу фізичних навантажень. Отримані результати розширюють наукове підґрунтя для розробки ефективних реабілітаційно-профілактичних програм у системі фізкультурно-спортивної реабілітації, спортивної медицини та оздоровчої фізичної культури. Ключові слова: чоловіки, другий період зрілого віку, кардіореспіраторна система, фактори ризику серцево-судинних захворювань, фізкультурно-спортивна реабілітація, волейбол, морфофункціональні показники, артеріальна тонометрія, пульсометрія, життєвий індекс, гіпоксичні проби, адаптаційний потенціал за формулою Р. М. Баєвського, тест «30 сходжень на сходинку».

2. The purpose of the study is to theoretically substantiate and practically determine the effectiveness of physical culture and sports rehabilitation using volleyball equipment to improve the functional state of the cardiorespiratory system and increase the level of physical performance in men of the second period of mature age. Research objectives: 1. Conduct a theoretical analysis of modern scientific sources on risk factors, mechanisms of development and prevention of functional disorders of the cardiorespiratory system in volleyball players of the second period of maturity. 2. Investigate the features of the influence of classes on the functional state of the cardiovascular and respiratory systems in amateur volleyball players aged 42–54. 3. Develop and substantiate a comprehensive program aimed at the correction and prevention of functional disorders of the cardiorespiratory system in amateur volleyball players aged 42–54. 4. Experimentally verify the influence of the proposed program on the indicators of the cardiorespiratory system and physical performance of amateur volleyball players aged 42–54. Object of research: physical education and sports rehabilitation for functional disorders of the cardiorespiratory system. Subject of research: a comprehensive program of sports training for amateur volleyball players of the second period of maturity. Research methods: general analysis of data from special scientific and methodological

literature; empirical methods, namely, questionnaires according to the method of A.Z. Zapisochny (assessment of risk factors for cardiovascular diseases). Morphofunctional research methods (measurement of height, body weight, calculation of the Quetelet index, chest excursions). To assess the state of the cardiovascular system function, pulsometry, arterial tonometry, spirometry were used. Hypoxic tests (Shtange and Genchi) were used to assess adaptation to hypoxia and hypoxemia. In order to determine the functional capabilities of the respiratory system and aerobic productivity, the vital index (VI) was calculated. To determine the adaptive potential of the circulatory system and the degree of tension of the cardiovascular system regulatory mechanisms, the R.M. Baevsky method was used. To study the response of the cardiovascular system to physical activity, the additional load method - trend analysis (Karu T. E.) with a load of 30 climbs per step was used. The pedagogical experiment method was carried out in the form of ascertaining and formative. Mathematical processing of numerical data was carried out using variational statistics methods. For the first time, the effectiveness of a comprehensive program for the correction and prevention of functional disorders of the cardiorespiratory system in men of the second period of maturity who play volleyball has been scientifically substantiated and experimentally verified, with a combination of game loads, breathing exercises and recovery means, taking into account the individual functional capabilities of the body. For the first time, the features of changes in hemodynamics, external respiratory function and physical performance under the influence of a correction and rehabilitation program have been established, which are manifested in an increase in the efficiency of cardiovascular activity, improvement of ventilation indicators and an increase in tolerance to physical exertion. Scientific and methodological approaches to building physical education and sports rehabilitation programs for people of the second period of mature age who are engaged in playing sports have been improved by integrating means of different orientations (aerobic, anaerobic, respiratory and restorative) taking into account indicators of the functional state of the cardiorespiratory system and individual response to physical activity. The position on the use of volleyball as an effective means of preventing cardiovascular diseases and increasing the functional reserves of the body in men of the second period of mature age has been further developed, in particular in terms of optimizing the ratio of intensity and volume of physical activity. The results obtained expand the scientific basis for the development of effective rehabilitation and preventive programs in the system of physical education and sports rehabilitation, sports medicine and health physical culture. Key words: men, second period of adulthood, cardiorespiratory system, risk factors for cardiovascular diseases, physical education and sports rehabilitation, volleyball, morphofunctional indicators, arterial tonometry, pulsometry, vital index, hypoxic tests, adaptive potential according to the formula of R.M. Baevsky, test "30 climbs per step".

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Рубан Л.А., Санін М.Ю. Характеристика факторів ризику розвитку серцево-судинних захворювань осіб другого періоду зрілого віку. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. 2025. №2 (187). С. 159-163. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.02(187).30
- 2. Sanin M. Yu., Ruban L. A. The influence of a comprehensive program with elements of volleyball on the cardiorespiratory system indicators of men age 42–54. Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society. 2025. № 4(72). P. 87–96. https://doi.org/10.29038/2220-7481-2025-04-87-96.

- 3. Ольховий О., Санін М. Порівняльний аналіз морфофункціональних показників у волейболістів-аматорів. Фізичне виховання, спорт та культура здоров`я в сучасному суспільстві. 2026. 1(73) . С. 48-55. https://doi.org/10.29038/2220-7481-2026-01-48-55
- 4. Ольховий О.М., Санін М.Ю. Фізкультурно-спортивна реабілітації, як засіб профілактики серцево-судинних захворювань. Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи : збірник тез XXII Міжнародної науково-практичної конференції, 6-7 грудня 2022, ХДАФК, Харків. С. 124-127. http://repo.khdafk.com.ua/xmlui/handle/123456789/1291
- 5. Санін М. Профілактика серцево-судинних хвороб: комплексний підхід на первинній ланці засобами кінезіотерапії. Науковий журнал «Актуальні питання сучасного масажу»: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми здоров'язберігаючих технологій». 21 квітня 2023. Харків. С. 163-165. http://repo.khdafk.com.ua/xmlui/handle/123456789/1292
- 6. Ольховий О., Санін М. Профілактика захворювань серцево-судинної системи чоловіків середнього віку за допомогою рекреаційного волейболу. Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XXIII Міжнародної науково-практичної конференції, 6 грудня 2023, ХДАФК, Харків. С. 46-47. http://repo.khdafk.com.ua/xmlui/handle/123456789/72
- 7. Рубан Л. А., Санін М. Ю. Аматорський волейбол як засіб профілактики розвитку серцево-судинних захворювань у чоловіків середнього віку. Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XXIV Міжнародної науково-практичної конференції, 4 грудня 2024. Харків. ХДАФК. С. 291-293. http://repo.khdafk.com.ua/xmlui/handle/123456789/1293
- 8. Санін М. Ю. Фактори ризику розвитку кардіореспіраторних порушень у волейболистів зрілого віку. Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XXV Міжнародної науково-практичної конференції, 4 грудня 2025. Харків. ХДАФК. С. 298-299. http://repo.khdafk.com.ua/xmlui/handle/123456789/1294
- 9. Ruban L,, Dzhym V Torianyk I., Anosova O., Dzhym M., Sanin M. Characteristics of the level of the biogeometric profile of posture in women aged 41-45 with risk factors for cardiovascular diseases. Physical Rehabilitation and Recreational Health Technologies. 2025. 10(5). P. 379-386. https://doi.org/10.15391/prrht.2025-10(5).09
- 10. Ruban L, Kashuba V., Demiohin D., Sanin M., Fedyniak N. Express assessment of the risk of cardiovascular diseases in people in the second half of middle age, as a means of pre-diagnostic evaluation and prediction of the effectiveness of rehabilitation measures. Physical Rehabilitation and Recreational Health Technologies. 2025. 10(6). P. 447-456. https://doi.org/10.15391/prrht.2025-10(6).07

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U102115, 0120U101110

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рубан Лариса Анатоліївна

2. Larysa Ruban

Кваліфікація: к. фіз.вих, доц., 24.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7192-0694

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ольховий Олег Михайлович
2. Oleh Olkhovyi

Кваліфікація: д.фіз.вих., професор, 24.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5223-5229

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гакман Анна Вікторівна
2. Anna V. Hakman

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор, 24.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7485-0062

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хрипко Інна Василівна

2. Inna V. Khrypko

Кваліфікація: к. фіз.вих, доц., 24.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9969-5954

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Окунь Дар'я Олександрівна

2. Daria Okun

Кваліфікація: к.фіз.вих., доц., 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0639-5846

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончаров Олексій Геннадійович

2. Oleksii H. Honcharov

Кваліфікація: к.фіз.вих., доц., 24.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2012-6298

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державнв академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 029528261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Мулик Катерина Віталіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Мулик Катерина Віталіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Гриньова Тетяна Іванівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

